



Åbent brev til Aalborg Kommunes byråd

Vedrørende de varslede besparelser på Aalborg Kommunes kommunedækkende specialskoler

Kære medlemmer af Aalborg Byråd

Vi skriver dette åbne brev, fordi vi er dybt bekymrede over de igen varslede besparelser på Aalborg Kommunes kommunedækkende specialskoler - Humlebakkeskolen og Egebakken.

Vi ved, at kommunen står over for svære økonomiske prioriteringer. Men vi ønsker samtidig at gøre opmærksom på, at besparelser på specialområdet ikke blot handler om tal i et budget. De handler om børn og unge med komplekse behov, om deres muligheder for læring og udvikling, om deres familier og om de medarbejdere, der hver dag skal få det specialiserede skoletilbud til at fungere.

Derfor beder vi jer om at se på konsekvenserne af de foreslåede besparelser – ikke kun på den kortsigtede økonomiske gevinst.

Egebakken er et specialiseret skoletilbud til en kompleks elevgruppe

På Egebakken går elever fra 0. til 10. klasse. Alle elever befinder sig inden for autismspektret og har ofte andre udviklingsforstyrrelser og komorbide lidelser.

Eleverne har meget forskelligartede behov. Nogle går til eksamen i skolefag, mens andre befinder sig på et tidligt udviklingstrin og har behov for et meget udvidet undervisningsbegreb og omfattende specialpædagogisk støtte.

Fælles for eleverne er, at deres skolehistorik ofte er præget af alvorlige udfordringer og talrige nederlag fra andre skoletilbud.

Egebakken og Humlebakken eksisterer for at kunne tilbyde disse børn og unge en skolegang, der er **tryk, udviklende og fagligt kvalificeret**.

Social- og Boligstyrelsens anbefalinger om god kvalitet i indsatsen for børn og unge med ADHD og/eller autisme peger på behovet for høj faglig kvalitet og specialiserede indsatser. Jo større funktionsnedsættelse, desto mere specialiseret viden kræves af de professionelle omkring barnet.

Det er den virkelighed, vi står med hver dag.



Når man reducerer ressourcerne omkring eleverne, reducerer man derfor ikke blot en udgift. Man risikerer at reducere den specialiserede indsats, som eleverne er afhængige af.

Lærerfaglighed kan ikke uden videre erstattes af pædagogtimer

En af vores alvorlige bekymringer handler om en mulig reduktion af lærerfagligheden – særligt i arbejdet med elever på et tidligt udviklingstrin.

Vi ønsker at understrege, at dette **ikke handler om, hvorvidt lærere eller pædagoger er vigtigst.**

Det handler om, at faggrupperne har forskellige kompetencer, som tilsammen er nødvendige for at løse den komplekse opgave.

Pædagoger bidrager blandt andet med stærke kompetencer inden for relationer, trivsel, omsorg, social udvikling og støtte i hverdagen.

Læreren bidrager særligt med kompetencer inden for didaktik, undervisning, læringsmål, faglig progression, evaluering og systematisk tilrettelæggelse af læringsforløb.

Når en medarbejder opstiller læringsmål, planlægger undervisning og progression, gennemfører, evaluerer og justerer undervisningen, er der tale om undervisning – også når undervisningen foregår på et tidligt udviklingstrin og eksempelvis handler om kommunikation, begrebsdannelse, imitation, selvstændighed, sociale færdigheder eller funktionelle færdigheder.

For denne elevgruppe sker udvikling ofte i meget små skridt. Derfor er der brug for et systematisk arbejde med:

Mål → undervisning → observation → evaluering → justering → nyt mål.

Det kræver lærerfaglighed.

Lærerens forberedelsestid er derfor heller ikke blot tid, hvor læreren ikke er sammen med eleverne. Den bruges blandt andet til at udvikle og tilpasse undervisningsmaterialer og visuelle støttesystemer, planlægge undervisning, beskrive og evaluere elevernes udvikling, koordinere teamets indsats, samarbejde med forældre og koordinere med PPR og andre fagpersoner.



For elever med komplekse behov er denne tid en **forudsætning for kvaliteten i den undervisning, eleverne modtager.**

Når elevens timetal falder, forsvinder opgaven ikke

Vi er også bekymrede over de foreslåede besparelser på indslusningen af elever på specialskolerne.

En elev, der eksempelvis kun kan være i skole 10-15 timer om ugen, har ikke nødvendigvis et tilsvarende mindre støttebehov.

Tværtimod kan et indslusningsforløb kræve omfattende:

- forberedelse før og efter elevens fremmøde
- koordinering mellem lærere og pædagoger
- observation og evaluering
- forældrekontakt
- samarbejde med PPR og andre fagpersoner
- individuelle struktur- og støttetiltag
- håndtering af belastningsreaktioner, konflikter eller skolevægring
- løbende tilpasning af undervisning og krav.

Et godt indslusningsforløb er netop ofte kendetegnet ved, at eleven **ikke kan være fuldtidselev fra første dag.**

Hvis finansieringen reduceres proportionalt med elevens fremmødetid, risikerer vi derfor, at den økonomiske model kommer til at modarbejde den fagligt rigtige løsning.

Det kan skabe et uhensigtsmæssigt pres for at øge elevens timetal hurtigere, end elevens funktionsniveau og trivsel kan bære.

For elever med autisme kan en for hurtig optrapning få alvorlige konsekvenser og i værste fald føre til øget mistrivsel og fravær.

Det bør ikke være økonomisk dyrere for en skole at gøre det rigtige for et barn.

Det arbejde, der ikke står i skemaet

En særlig bekymring er, at besparelserne rammer det arbejde, som ikke umiddelbart kan ses i et skema.



En elev, der er i skole i to timer, betyder ikke nødvendigvis to timers arbejde.

Det kan eksempelvis betyde:

- 2 timers elevkontakt
- ekstra grundig forberedelse
- efterbehandling
- koordinering med en kollega
- dokumentation
- ekstra forældrekontakt
- teammøder, møder med eksterne samarbejdspartnere ex. PPR m.v.
- løbende evaluering.

Hvis ressourcerne til dette arbejde reduceres, forsvinder opgaven ikke.

Arbejdet bliver blot presset ind i mindre tid.

Det betyder, at medarbejderne kan opleve, at kravene er de samme, mens tiden, bemandingen og mulighederne for faglig sparring bliver mindre.

Det er ikke bare et spørgsmål om effektivisering.

Det er et arbejdsmiljøspørgsmål.

Risiko for øget belastning og mindre faglig sparring

På en specialskole kan medarbejderne stå i meget komplekse situationer.

Det kan være elever i affekt, konflikter, udadreagerende adfærd, skolevægning, angst, selvskadende adfærd eller andre uforudsigelige situationer.

Når bemandingen reduceres, øges risikoen for, at den enkelte medarbejder oftere står alene med disse situationer.

Oplevelsen kan dermed ændre sig fra:

"Vi løser det sammen."

til:

"Jeg skal få det her til at fungere."

Det er en væsentlig forskel for det psykiske arbejdsmiljø.



Samtidig risikerer færre medarbejdere omkring eleverne at betyde mindre tid til den faglige sparring, der er afgørende på et område, hvor elevernes adfærd ofte skal forstås funktionelt og i kontekst.

Vi har brug for tid til at spørge:

"Hvad er det egentlig, vi ser her?"

Og derefter finde frem til en fælles forståelse og en fælles faglig tilgang.

Ellers risikerer praksis at blive mere individuel:

"Jeg gør sådan her."

i stedet for:

"Vi har en fælles forståelse af eleven, og vi gør sådan her."

Det er ikke alene et arbejdsmiljøproblem. Det kan også påvirke kvaliteten og sammenhængen i elevernes tilbud.

Vi har allerede sparet

Vi skriver dette på baggrund af en virkelighed, hvor vi gennem de seneste år flere gange har oplevet besparelser på vores skoletilbud.

Samtidig har vi de seneste år modtaget en del elever, hvortil der ikke er fulgt finansiering med. For skolen betyder det reelt endnu en besparelse – en besparelse, som ikke nødvendigvis fremgår tydeligt af budgettopgørelserne.

Derfor er vores bekymring ikke teoretisk.

Vi oplever allerede konsekvenserne af et stigende pres på ressourcerne.

Vores appel til Aalborg Byråd

Vi beder jer derfor om at se på specialskolerne som det, de er:

højt specialiserede skoletilbud til børn og unge, som har brug for mere – ikke mindre – faglighed, tid og specialiseret støtte.

Vi beder jer om at sikre, at de økonomiske modeller ikke skaber incitament, der står i modsætning til den fagligt rigtige indsats.



Vi beder jer om at sikre, at lærerfaglighed og pædagogisk faglighed fortsat kan supplere hinanden.

Og vi beder jer om at tage arbejdsmiljøet alvorligt, når krav, kompleksitet og ansvar øges samtidig med, at ressourcerne reduceres.

Hvis besparelserne effektueres, ønsker vi et klart svar på følgende:

Hvordan påvirker de foreslåede ændringer sammenhængen mellem opgaver, kompetencer, tid, bemanning og arbejdsmiljø – og hvordan vil Aalborg Kommune sikre, at specialskolerne fortsat kan levere den nødvendige specialpædagogiske og undervisningsmæssige indsats til de børn og unge, der har brug for den?

Det handler i sidste ende ikke kun om vores arbejdspladser.

Det handler om børn og unge, som allerede har oplevet at være dem, der ikke passede ind i de almindelige rammer.

De skal ikke endnu en gang betale prisen for, at systemet skal spare.

Med venlig hilsen

Medarbejderrepræsentanterne i Egebakkens MED-udvalg

Jonas Kjær Dalstrøm, pædagog og AMR-repræsentant

Lise Staal Alcott, pædagog og AMR-repræsentant

Finn Christensen, pædagogisk assistent og TR for pædagogmedhjælperne

Michael Rasmussen, pædagog og TR

Marianne Fiil Vardinghus, lærer og TR